

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF ROBERT G. MANGION
ONOR. IMĦALLEF GRAZIO MERCIECA**

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 8 ta' April, 2025.

Numru 16

Rikors numru 613/2024/1

Martin Grima Ltd. (C-10890)

v.

- 1. Dipartiment tal-Kuntratti bħala l-awtorità kontraenti; u**
- 2. Diviżjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni (Cleansing and Maintenance Division)**

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza dwar appell imressaq mill-kumpanija Martin Grima Limited, kontra deċiżjoni mogħtija mill-Bord ta' Reviżjoni dwar Kuntratti Pubbliċi nhar il-5 ta' Diċembru, 2024, li permezz tagħha warrab

I-oġġezzjoni tal-kumpanija appellanti, u ddeċieda li l-kriterji tekniċi dwar id-daqs tal-vetturi kif mitluba fid-dokument tas-sejha għall-offerti bin-numru ta' riferenza **CT2175/24**, ma tfasslux b'tali mod li jxekklu l-kompetizzjoni b'mod artifiċjali u għalhekk mhux bi ksur tar-**Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku (Legislazzjoni Sussidjarja 601.03)**.

Daħla

2. Nhar it-3 ta' Lulju, 2024, id-Dipartiment tal-Kuntratti, f'isem id-Divizjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni, ħabbar sejha pubblika għall-offerti bl-isem ta': «*CT2175/2024 - Tender for the Supply, Delivery and Commissioning of Brand-New Multifunctional Compact-Sized Street Washers for the Cleaning and Maintenance Division (Inclusive of Maintenance Agreement)*».

3. L-għan wara din is-sejha huwa li d-Divizjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni tixtri ħames vetturi godda, tat-tip: «*fully electric multifunctional compact-sized street washers*» (ara l-ewwel paragrafu tal-ewwel taqsima kif ukoll it-tieni paragrafu tat-tielet taqsima, tad-dokument tas-sejha, f'paġna 45 u fuq id-dahar ta' paġna 51 tal-atti tal-appell).

4. Il-kriterju tal-għażla għal din is-sejha huwa dak tal-orħos offerta li

tħares il-kriterji tekniċi u amministrattivi (ara paragrafu 6.1 tal-ewwel taqsima tad-dokument tas-sejħha għall-offerti, fuq id-dahar ta' paġna 46 tal-atti tal-appell).

5. Fit-tielet taqsima tad-dokument tas-sejħha (fuq id-dahar ta' paġna 51 tal-atti tal-appell), l-awtorità kontraenti fissret li l-vetturi offruti għal din is-sejħha, għandhom jissodisfaw għadd ta' kriterji tekniċi, fosthom dawk li ġejjin:

«1.3 Vehicle dimensions –

- Maximum overall length 4100 mm (excluding attachments)*
- Maximum overall width 1200 mm (excluding side mirrors)*
- Have a wheelbase of not more than 1850 m (sic!)*

1.4. Turning circle:

- Maximum 6.5 m curb to curb.»*

6. Ftit tal-jiem wara l-pubblikazzjoni tas-sejħha għall-offerti, il-kumpanija appellanti bagħtet żewġ talbiet għal kjarifika, li ġew imwieġba mid-Direttur Ġenerali tad-Dipartiment tal-Kuntratti, fit-12 ta' Lulju, 2024, kif ġej:

«Question 1:

Reference is being made for the tender for MULTIFUNCTIONAL COMPACT-SIZED STREET WASHERS. We have a question regarding the specifications for this tender 1. The overall width of the machine. There is a contradiction between 1.3 Vehicle dimensions - Maximum overall width 1200 mm (excluding side mirrors) and 1.15 Spray Bar - v. be a minimum of 1325 mm wide. You can understand that spray bar being requested is already more than the maximum overall width. And this is to say that this is the minimum size being requested so the spray bar can be more than this. So the question would be which is the correct overall width?

Answer 1:

Bidders are kindly requested to refer to the Section 3, Technical Specifications and keep in view Clause 1.3 for the dimensions related to the body of the vehicle, and Clause 1.15 related to the features of the spray bar, and in particular, Clause 1.15 (v) for the width of the spray bar.

...

Question 2:

Reference is being made for the tender for MULTIFUNCTIONAL COMPACT-SIZED STREET WASHERS. We would like to ask regarding Point 1.4 Turning Circle - Maximum 6.5 m curb to curb and point 1.3 Vehicle dimensions - Have a wheelbase of not more than 1850mm. The fact that short Wheelbase only have an affect the turning Circle of the machine and nothing more. If the Turning circle being requested in point 1.4 (6.5m max) is met by a machine that has a slightly longer wheelbase. Why is the Wheelbase being restricted to only 1850mm when alone it has no relevance and even though longer the required turning circle curb to curb is still achievable?

Answer 2:

Bidders are kindly requested to keep in view Section 3 – Technical Specifications Clause 1.3 which specifies the Vehicles Dimensions including the Wheelbase, and Clause 1.4 which specifies the Turning Circle.» (silta min-noti ta' kjarifiki f'paġni 55 u 56 tal-atti tal-appell).

7. Il-kumpanija appellanti ma kinitx kuntenta b'dawn it-tweġibiet u fis-16 ta' Lulju, 2024, hija ressqet ittra ta' oġġezzjoni quddiem il-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi għaliex qieset li l-kriterji tekniċi dwar il-qies tal-vetturi, id-distanza ta' bejn rota u oħra (*wheelbase*), u t-*turning circle*, tfasslu b'tali mod li jxekklu l-kompetizzjoni u għalhekk bi ksur **tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku**. Bħala rimedju, il-kumpanija appellanti talbet li dawk il-kriterji tekniċi jitneħħew, u jiġu riveduti sabiex jiġu bħal dawk li ntalbu mill-istess awtorità kontraenti fis-sejha pubblika għall-offerti bin-numru ta' riferenza CT 2407/2023.

8. Bi twegħiba waħda tat-22 ta' Lulju, 2024, id-Div iżjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni u d-Dipartiment tal-Kuntratti ċaħdu li huma fasslu l-kriterji tekniċi inkwistjoni b'tali mod biex ixekklu l-kompetizzjoni. Fissru wkoll li r-raġunijiet wara t-tfassil tal-istess kriterji tekniċi kienu dawn li ġejjin:

«i. Maximum width

- a. The maximum width was selected as one of the base dimensions for the machine, because these street washers are intended to work in restricted spaces where it is difficult or impossible to manoeuvre larger machinery.*
- b. Furthermore, it is a fact that when the spray bar is operating at a swivel angle, the effective width of the washing path will be less than when the spray bar is operating at 0° swivel i.e. perpendicular to the machine axis. Therefore, the minimum length of the spray bar was set such that it is longer than the width of the machine body in order to ensure that an adequate washing path width is always covered, EVEN when the spray bar is operating at its maximum swivel angle of 45°.*
- c. A further consideration is that the maximum vehicle width set in the technical specifications at a maximum of 1200mm is exclusive of the side mirrors. However, as per VRT regulations, side mirrors are a mandatory component for a licenced vehicle or item of road machinery. Therefore, the mandatory addition of side mirrors would bring the width of the machine on a par with the length of the spray bar.*

ii. Maximum Length

- a. The maximum length specified in tenders CT 3039/2023 and CT 2407/2023 was set at 4500mm because this was deemed appropriate for the desired size of road sweeper that the CMD was purchasing in those two tenders. However, this tender is for a multifunctional machine, and therefore in this case it was deemed best to specify the length of the base of the machine at 4100mm, exclusive of the additional length which the installation of any possible attachments might imply.*

iii. Turning Circle

- a. The turning circle is specified by the Cleansing and Maintenance Division in all calls for tender where it is deemed to be applicable. An example of this is the call for tenders SPD8/2024/091 (Supply, Delivery And Commissioning Of Brand New Fully Electric Vans With Waste-Compacting Skip For The Cleansing And Maintenance Division (Inclusive Of Maintenance Agreement)). Furthermore, the Contracting Authority reiterates that, to date, it has no information*

regarding the turning circle of the Jungo 3.0 machine which the applicant states as being the machine he intends to bid with, Hence, the Cleansing and Maintenance Division could not have amended the technical specifications in such a way as to disadvantage the applicant, as is being alleged by the applicant.

iv. Wheelbase

a. The machine being purchased, although specified as having to possess multifunctional capabilities, is mainly intended as a street washer. Therefore, in drafting the specifications, the Cleaning and Maintenance Division has considered that the machine will be carrying a maximum of 1550 litres of water which will be continuously shifting in transit. The wheelbase of a water carrier is a very important parameter in achieving the correct weight distribution of a liquid carrier. It was therefore deemed important to specify the wheelbase given that it has a significant impact on steering control and manoeuvrability. 1850mm was considered an optimal maximum wheelbase in relation to the maximum length of 4100mm as specified in the tender document. A longer wheelbase may have rendered the vehicle less manoeuvrable, especially when reversing.» (silta meħuda minn paġni 41 u 42 tal-atti tal-appell).

9. B'deċiżjoni mogħtija fil-5 ta' Diċembru, 2024, il-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi kkonkluda li l-kriterji tekniċi li ilmentat dwarhom il-kumpanija appellanti ma tfasslux b'tali mod li jxekklu l-kompetizzjoni b'mod artifiċjali, u għaldaqstant: (i) ċaħad l-ilmenti tal-kumpanija appellanti; (ii) iddeċieda li l-kriterji tekniċi attakkati mill-kumpanija appellanti m'għandhomx jiġu mibdula jew imħassra; u (iii) ordna li d-depożitu mħallas mill-kumpanija appellanti sabiex setgħet tressaq l-oġġezzjoni tagħha quddiemu ma kellux jintraddilha lura.

10. Ir-raġunijiet ewlenin li wasslu lill-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi għal din id-deċiżjoni kienu dawn:

«This Board, after having examined the relevant documentation to this

appeal and heard submissions made by all the interested parties including the testimony of the witnesses duly summoned, will now consider Appellant's grievances as follows in their entirety.

Restrictions in the Tender's Technical Specifications

a. The appellant laments that the provisions within the tender document restricts the tender specifications after these were altered to ensure that only one successful bidder of the first two tenders would be technically compliant and awarded the tender. The appellant alleges that the specifications stipulated in the tender document are aimed at narrowing competition in full violation of the Public Procurement Regulations and the European Directive.

b. Mr Carl Grima took the witness stand and under oath testified and made an explanatory brief to the Board in relation to the vehicle dimensions and proceeded with comparing the vehicle dimensions. During the examination-in-chief he was asked whether there are any other available vehicles in the market other than the one selected by the Contracting Authority and he replied by stating that he is not aware that such vehicles with the required specifications are available in the European market. He added that those in the European market may satisfy the technical specifications as required but may fall foul of other requirements such as being single seaters or not articulated, unless the vehicle come from the Chinese manufacturing market.

c. When Mr Grima was under cross-examination and asked whether he tried to tap other markets such as the ones in China, same affirmed that the company does not deal with vehicles manufactured from a Chinese market.

d. Ing. Margaret Zammit was summoned to testify on behalf of the Contracting Authority. Ing. Zammit testified under oath and stated that she was involved in various aspects and in the drafting of the tender. The specifications were designed specifically so that the vehicles in question could be used in a number of locations from wide roads to restricted spaces such as the ones in Mdina and Vittoriosa. The design of the specifications was specifically drafted in such a manner to satisfy the needs and necessities of the Contracting Authority.

e. Ing. Zammit also stated that market research shows that there are other vehicles in the market which also satisfy the technical requirements of the tender. To this effect, same exhibited three (3) documents substantiating her testimony.

*f. Clearly the appellant is invoking the violation of **Regulation 39(3) of the PPR** which is also in line and mirrors **Article 18 of the Public Procurement Directive 2014/24/EU** which stipulates the following:*

«The design of the procurement shall not be made with the intention

of excluding it from the scope of these regulations or of artificially narrowing competition. Competition shall be considered to be artificially narrowed where the design of the procurement is made with the intention of unduly favouring or disadvantaging certain economic operators.»

g. Sine qua non requisite, this Regulation presupposes proof of the following essential elements:

- That the Contracting Authority had the intention of excluding it from the scope of these Regulations;*
- That the design was aimed at narrowing competition by unduly favouring or disadvantaging certain economic operators.*

*h. On the other hand, **Regulation 53(6) of the PPR** stipulates:*

«Technical specifications shall afford equal access of economic operators to the procurement procedure and shall not have the effect of creating unjustified obstacles to the opening up of public procurement».

i. Also, the appellant is basing his appeal on Premise 74 of the aforementioned Directive, which stipulates:

«The technical specifications drawn up by public purchasers need to allow public procurement to be open to competition as well as to achieve objectives of sustainability. To that end, it should be possible to submit tenders that reflect the diversity of technical solutions, standards and technical specifications in the market place, including those drawn up on the basis of performance criteria linked to the life-cycle and the sustainability of the production process of the works, supplies and services. Consequently, technical specifications should be drafted in such a way as to avoid artificially narrowing competition through requirements that favour a specific economic operator by mirroring key characteristics of the supplies, services, or works habitually offered by that economic operator. Drawing up the technical specifications in terms of functional and performance requirements generally allows that objective to be achieved in the best way possible. Functional and performance related requirements are also appropriate means to favour innovation in public procurement and should be used as widely as possible.»

*j. It was clearly proven during the course of the sitting that the allegations put forth by the applicant in his reasoned application were not substantiated throughout the course of the appeal hearing. Neither, in the humble opinion of this Board, the testimony of Mr Carl Grima corroborates such a state of fact. The Board observes that the provisions of the tender were amply and specifically clear to all economic operators indiscriminately. It is ultimately a duty imposed by **Regulation 38(1) of the PPR** which invariably calls upon Contracting Authorities to ascertain clarity of the procurement documents – «the procurement document shall be written in clear and unambiguous terms so as to enable all interested parties to understand properly the*

terms and conditions of the process».

k. The specifics required allows each and every economic operator to tap the relative market and ascertain that the requirements stipulated by the Contracting Authority that ultimately fulfils its needs and necessities are met with. No evidence at all was produced by the appellant before this Board that in any way translates itself into placing the Contracting Authority to have had:

- Any intention of excluding it;*
- Artificially narrowed competition. For what is worth, the appellant is still able and enjoys the full opportunity to tap the relative markets and provide the vehicles with the required specifications. No evidence was produced that showed that the appellant could not access relative markets/products, for instance, due to patented products or distribution agreements with exclusivity clauses, which could point towards a tender not being a competitive bid;*
- Unduly and intentionally favoured or disadvantaged the appellant;*
- Not afforded the appellant an equal access to the procurement procedure; or*
- Had created any unjustified obstacle*

l. Therefore, this Board does not uphold Appellant's grievances.»

11. Il-kumpanija Martin Grima Limited ma qablitx ma' din id-deċiżjoni u b'rikors tal-appell tat-23 ta' Diċembru, 2024, hija talbet lil din il-Qorti tal-Appell sabiex: (i) tiddikjara li l-kriterji tekniċi stipulati fi klawnsoli 1.3 u 1.4 tas-sejha għall-offerti CT 2175/24 huma restrittivi u għandhom l-effett li jnaqqsu l-kompetizzjoni ħielsa bi ksur ta' **Regolament 39(3) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku**; (ii) tordna lid-Direttur tal-Kuntratti sabiex bi tħaddim ta' **Regolament 262(1)(ċ) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku** jbidel il-kriterji tekniċi stipulati fi klawnsoli 1.3 u 1.4 tas-sejha għall-offerti CT 2175/24 sabiex jirriflettu l-kriterji tekniċi stipulati fis-sejhiet għall-offerti bin-numru CT 3039/23 u CT 2407/23 u (iii) fl-aħħar nett, tordna li jintraddilha lura d-depożitu li ħallset sabiex setgħet tressaq l-ittra ta' oġġezzjoni quddiem il-Bord ta' Reviżjoni dwar Kuntratti

Pubbliċi.

12. B'żewġ tveġibiet separati tas-16 u s-17 ta' Jannar, 2025, kemm id-Diviżjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni, kif ukoll id-Dipartiment tal-Kuntratti, fissru li l-appell ta' Martin Grima Limited mhuwiex mistħoqq u għandu jiġi miċħud, bl-ispejjeż kontriha.

13. Inżamm smiġh quddiem din il-Qorti u minn hemmhekk l-appell tħalla għas-sentenza għal-lum.

Konsiderazzjonijiet:

14. Jista' jingħad li l-appell ta' Martin Grima Limited qiegħed jinbena fuq l-ilment li l-Bord ta' Reviżjoni dwar Kuntratti Pubbliċi sejjes il-konkluzjonijiet tiegħu fuq konsiderazzjonijiet li huma għalkollox irrilevanti, għaliex fost affarijiet oħra, ma jmorrux flimkien mal-prinċipji li jissemmew fis-sentenza fl-ismijiet ta' ***Krypton Chemists Limited v. Central Procurement and Supplies Limited***, mogħtija mill-Qorti tal-Appell, fil-15 ta' Frar, 2024.

15. Il-kumpanija appellanti titlaq billi tikkritika dawk il-konsiderazzjonijiet li fihom il-Bord ta' Reviżjoni dwar Kuntratti Pubbliċi qies li hija ma rnexxilhiex turi li l-awtorità kontraenti fasslet il-kriterji tekniċi

inkwistjoni bl-intenzjoni li tqac̈catha 'il barra mill-proċedura tal-akkwist, jew inkella bil-għan li tiġi żvantaġġata. Issostni li dan ir-raġunament tal-Bord diġà ġie mwarrab fis-sentenza ta' ***Krypton***, u tfakkar kif f'dik is-sentenza, il-Qorti kienet diġà widdbet lill-Bord li **Regolament 39(3) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku**, m'għandux jinftiehem b'mod dejjaq, għaliex *«hija biċċa xogħol qalila ħafna li oblatur eknomiku jipprova li l-awtorità kontraenti tkun imxiet b'rieda ħażina.»*

16. Sa fejn imbagħad għandu x'jaqsam dwar il-bqija tar-raġunijiet li għalihom il-Bord ċaħad l-ilmenti tagħha, il-kumpanija appellanti targumenta li mhuwiex minnu li hija ma rnexxilhiex tipprova li l-kriterji tekniċi inkwistjoni wasslu sabiex ħonqu l-kompetizzjoni b'mod artifiċjali, ħolqulha xkiel inġustifikat, u ġabu fix-xejn il-prinċipju tal-aċċess indaqs għall-proċedura tal-akkwist.

17. Tfisser li bħala stat ta' fatt, il-kriterji tekniċi li ilmentat dwarhom huma iktar dojoq meta mqabbla mal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi li ssemmeu mill-istess Diviżjoni f'żewġ sejħiet għall-offerti preċedenti, bin-numri ta' riferenza CT 2407/23 u CT3039/23, li kienu wkoll dwar ix-xiri ta' makkinarju għat-tindif tat-toroq. Targumenta li l-effett ta' dan it-tibdil, wassal biex il-kriterji tekniċi ta' din is-sejħa jistgħu jiġu sodisfatti biss minn mudell wieħed, u sewwasew dak magħmul minn ditta bl-isem ta' *Boschung*, li nzerta huwa l-istess mudell li ġie offrut mill-offerent rebbieħ

fis-sejħiet għall-offerti bin-numri ta' riferenza CT 2407/23 u CT3039/23.

18. Tistqarr li minn dawn iż-żewġ sejħiet, hija kienet ħadet sehem fis-sejħa għall-offerti bin-numru ta' riferenza CT 2407/23, u dan billi offriet il-mudell tad-ditta *Jungo*. Tfiesser li għalkemm il-mudell offrut minnha kien meqjus li jissodisfa l-kriterji tekniċi ta' dik is-sejħa, is-sejħa intrebħet mill-aġent lokali tad-ditta *Boschung*, għaliex il-mudell offrut minnu kien ukoll jissodisfa l-kriterji tekniċi tas-sejħa, u kien huwa li tefa' l-orħos offerta. Tirraġuna li minħabba f'hekk, l-awtorità kontraenti kellha f'idejha l-informazzjoni teknika kollha kemm tal-vettura tad-ditta *Boschung* kif ukoll tad-ditta *Jungo* u għalhekk tagħti x'jinftiehem li d-Divizjoni appellata kienet taf sewwa kemm huma l-qisien tal-mudell tad-ditta *Boschung*, kif ukoll dawk tad-ditta *Jungo*.

19. Tilmenta li b'differenza għaž-żewġ sejħiet ta' qabel, meta ġiet biex tfassal din is-sejħa, l-awtorità kontraenti ċekknet il-qisien tekniċi tal-vettura bi ftiit, u dan b'tali mod li l-mudell offrut minnha ma baqax jissodisfa dawk il-kriterji. Tagħti l-eżempju li fejn tidħol il-wisa' tal-vettura, fis-sejħa ta' qabel, l-awtorità kontraenti kienet speċifikat li l-vettura m'għandhiex tkun iktar wiesgħa minn **1300mm**, filwaqt li f'din is-sejħa hija ċekknet il-wisa' tal-vettura b'għaxar ċentimetri, biex b'hekk il-mudell offrut ma jistax ikun usa' minn **1200mm**. Tgħid ukoll li fis-sejħa preżenti żdiedu l-kriterji tal-*wheelbase* u tat-*turning circle*, fejn qabel dawn ma kinux mitluba.

20. Għalkemm tistqarr li s-sejħiet għall-offerti ta' qabel kienu għax-xiri ta' *sweepers* u mhux għal *multifunctional street washers* (li jistgħu jintużaw ukoll biex jikinsu), tinsisti li fil-prattika dawn il-vetturi huma tal-istess tip, u sejr in ikunu qegħdin jintużaw għall-istess għan, jiġifieri dak tat-tindif tat-toroq f'Malta u Għawdex.

21. Tissokta billi tenfasizza li t-toroq u ż-żoni li jitnaddfu mid-Divizjoni appellata għadhom l-istess bħalma kienu fi żmien li fih inħarġu ż-żewġ sejħiet għall-offerti ta' qabel, u f'dan is-sens tirraġuna li għaladarba l-kriterji tekniċi fis-sejħiet ta' qabel kienu tajbin biżżejjed sabiex il-makkinarju tat-tindif jintuża fit-toroq Maltin, mela allura d-Divizjoni appellata ma kellhiex għalfejn tkompli ddejjaq il-kriterji tekniċi dwar id-daqs tal-vetturi. F'dan is-sens, tosserva wkoll li f'din is-sejħa, l-awtorità kontraenti naqset milli tispesċifika li l-vetturi mitluba minnha sejr in ikunu qegħdin jintużaw f'xi toroq jew żoni partikolari f'Malta li jiġġustifikaw il-bidla fil-kriterji tekniċi inkwistjoni.

22. Iżżid li fil-proċeduri ta' quddiem il-Bord, id-Dipartiment u d-Divizjoni appellati lanqas ma ressqu xi prova li biha wrew kif il-kriterji tekniċi dwar il-qisien tal-vetturi hekk kif imfassla fis-sejħiet ta' qabel, ma kinux tajbin biex il-vetturi jintużaw fit-toroq tal-Imdina, il-Birgu, u postijiet ristretti oħra f'Malta. Tinsisti għalhekk li l-appellati ma ressqu l-ebda ġustifikazzjoni

siewja għalfejn ċekknu bi ftit il-kriterji tekniċi dwar id-daqs tal-vetturi, minn dawk li ntalbu fis-sejħiet għall-offerti ta' qabel.

23. Tfakkar li min-naħa tagħha, hija ressqet dokument li juri kif ittnaqqis marġinali li sar mill-awtorità kontraenti fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi dwar il-qies tal-vetturi mitluba, wassal biex il-kriterji tekniċi ta' din is-sejħa huma prattikament identiċi għal dawk tal-mudell tal-*Boschung*.

24. F'dan l-istadju, il-kumpanija appellanti tirreferi għax-xhieda tal-Inġinier Margaret Zammit, li tressqet bħala xhud mill-appellati, u tiċhad li din ipprezentat dokumentazzjoni li biha wriet li hemm tliet tipi ta' vetturi fis-suq li jissodisfaw il-kriterji tekniċi tas-sejħa. Tgħid li din ix-xhud ressqet biss dokumentazzjoni b'rabta ma' żewġ vetturi, u tfisser li minn dawk iż-żewġ mudelli, wieħed minnhom huwa tad-ditta *Boschung*, filwaqt li l-ieħor huwa ta' ditta oħra, li ma ntweriex li hija ċċertifikata bil-marka CE, kif mitlub mill-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tas-sejħa.

25. Tagħlaq billi ttenni li l-bidla fil-kriterji tekniċi inkwistjoni ma kinitx ġustifikata, għaliex it-toroq fejn sejr in jintużaw il-vetturi baqgħu l-istess, u fl-aħħar mill-aħħar, l-għan wara t-tnedija tal-proċess ta' din is-sejħa għall-offerti huwa li l-Gvern jixtri vetturi *multifunctional* għat-tindif tat-toroq, bl-oṛhos prezz. Issostni li bil-qisien kif mitluba f'din is-sejħa, hija biss il-vettura tad-ditta *Bochung* li tissodisfa l-kriterji tekniċi, u tinsisti li bil-qisien

hekk kif mitluba fis-sejha għall-offerti ta' qabel, l-awtorità kontraenti xorta waħda setgħet tikseb dak li qiegħda tfittex li tixtri b'din is-sejha. Tisħaq li f'kull każ, l-awtorità kontraenti ma rnexxilhiex turi li l-kriterji tekniċi dwar il-qisien tal-vetturi hekk kif mitluba fis-sejħiet għall-offerti ta' qabel mhumieq tajba għat-toroq kollha ta' Malta, u tikkonkludi li bi kriterji tekniċi bħal dawk, ikun hemm iktar mudelli li jistgħu jissodisfaw il-kriterji tekniċi tas-sejha, b'tali mod li l-kompetizzjoni tikber u l-awtorità kontraenti tkun tista' tikseb l-aħjar prezz possibbli.

26. Fuq ix-xaqliba l-oħra, id-Divizjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni qiegħda tilqa' għal dawn l-argumenti billi tenfasizza li l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi ta' din is-sejha mhumieq l-istess bħal dawk tas-sejħiet għall-offerti preċedenti, għaliex b'din is-sejha, id-Divizjoni qiegħda tfittex li tixtri *street washers* u mhux *street sweepers*. Iżżid li b'din is-sejha, hija trid tixtri makkinarju li jkun jista' jintuża «*kullimkien, inkluż postijiet fejn hemm toroq u sqaqien dojoq, kif ukoll promenades u bankini*», u tisħaq li huwa sewwasew b'dan il-għan li fasslet l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi inkwistjoni.

27. Tfisser li hija tat spjegazzjoni dwar dan kollu, kemm fit-tweġiba li ressqet quddiem il-Bord, kif ukoll fix-xhieda mogħtija mill-Inġinier Margaret Zammit. Issostni li minn hemmhekk ħareġ biċ-ċar kif l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi inkwistjoni, ma tfasslux bil-għan li tinħonoq il-kompetizzjoni jew inkella biex jiġi preferut l-aġent tad-ditta tal-*Boschung*

f'Malta, iżda sewwasew biex il-magni mixtrija minnha jkunu jistgħu jaqdu bl-aħjar mod possibbli l-bżonnijiet tagħha, inkluż billi jkunu jistgħu jintużaw fi spazji dojoq bħalma wieħed isib f'postijiet turistiċi bħall-Birgu u l-Imdina

28. Tissokta billi tistqarr li hija taf sewwa x'ingħad fis-sentenza ta' **Krypton** u tgħid li f'dan il-każ, dawk il-prinċipji «*li ġew maġistralment traċċjati u spejgati minn din l-Onorabbli Qorti*» m'għandhomx iwasslu għall-istess konklużjoni. Tosserva li b'differenza għal f'dan il-każ, fil-każ ta' **Krypton**, l-awtorità kontraenti kienet qiegħda tixtri *dressing* mediku, u l-Qorti kkonkludiet li l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi b'rabta mad-daqs tad-*dressing* ma kinux raġonevoli, għaliex fis-suq jeżisti *dressing* li jista' jinqata' skont il-bżonn u b'hekk tonqos il-ħela. Targumenta li bil-maqlub għal dan, fil-każ tal-lum, dak li jkun ta' ħela huwa jekk hija jkollha tixtri *street washers* li minħabba d-daqs tagħhom ma jkunux jistgħu jintużaw kullimkien.

29. Tfakkar li fis-sentenza ta' **Krypton** il-Qorti stess fissret, li ma jaqax f'idejn min irid jieħu sehem f'xi sejha għall-offerti, sabiex jiddetta xi jmissu intalab jew xi jmissu ma ntalabx mill-awtorità kontraenti, u ssostni li huwa proprju dan li l-kumpanija appellanti qiegħda tipprova tagħmel.

30. Ittenni li l-uniku interess li għandha huwa li tixtri *street washers* li

huma tajbin għall-ħtiġijiet tagħha u tišhaq li kien sewwasew għalhekk li hija fasslet il-kriterji tekniċi bil-mod ta' kif fasslithom.

31. Tkompli billi tiċhad li hija biss id-ditta *Boschung* li timmanifattura *street washers* li jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi mfassla minnha, u tgħid li quddiem il-Bord hija wriet mod ieħor. Targumenta li huwa għalkollox irrilevanti li l-*street washers* l-oħra huma manifatturati fiċ-Ċina, u tirraġuna li mhijiex ta' wens id-dikjarazzjoni tar-rappreżentant tal-kumpanija appellanti li hija ma taħdimx bi prodotti Ċiniżi.

32. F'dan il-qafas, id-Divizjoni tat-Tindif u l-Manutenzjoni tirraġuna li l-limitazzjonijiet li l-kumpanija appellanti qiegħda tgħid li sabet ma wiċċha, mhuma xejn għajr limiti li hija għażlet timponi fuqha stess għaliex trid bilfors li tieħu sehem fis-sejha bid-ditta *Jungo*, u ma tridx tikkunsidra xi alternattiva oħra, minkejja li dawk l-alternattivi jeżistu. Tišhaq għalhekk li hija m'għamlet l-ebda diskriminazzjoni kontra l-kumpanija appellanti, u lanqas imxiet bi ksur tal-prinċipju tal-proporzjonalità.

33. Fuq nota aħħarija, issostni li hija qiegħda żżomm sod marraġunijiet li diġà tat quddiem fit-tweġiba għall-ittra tal-oġġezzjoni tal-kumpanija appellanti quddiem il-Bord, u għal dan il-għan tistampa mill-ġdid silta twila minn dik it-tweġiba, li diġà giet riprodotta minn din il-Qorti f'paragrafu 8 ta' din is-sentenza.

34. Min-naħa tiegħu, id-Dipartiment tal-Kuntratti qiegħed iħaddan l-istess pożizzjoni tad-Diviżjoni appellata, u b'żieda mal-argumenti tagħha jfisser li f'dan il-każ, b'differenza mill-każ ta' **Krypton**, l-awtorità kontraenti ma talbitx vettura b'daqs speċifiku, iżda ħasbet għal-limiti ta' tolleranza, sabiex ma xxeckilx il-kompetizzjoni ħielsa.

35. Iżid li l-kumpanija appellanti ma tistax tippretendi li din is-sejħa kellha tkun l-istess bħal dawk bin-numri ta' riferenza CT3039/23 u CT2407/23, għaliex inkella jintilef l-iskop li tinħareġ sejħa ġdida. Jisħaq li din is-sejħa għall-offerti hija differenti minn dawk li qiegħda tirreferi għalihom il-kumpanija appellanti, u huwa sewwasew għalhekk li l-kriterji tekniċi ta' din is-sejħa huma differenti.

36. Jagħlaq billi jinsisti li r-rimedju **f'Regolament 262 tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku** ma jagħti l-ebda jedd lill-kumpanija appellanti biex tiegħu sehem fit-tfassil tas-sejħa jew inkella tattakka s-sejħa għaliex semplicement ma taqbilx mal-mod ta' kif inħarġet. F'dan is-sens, jenfasizza li tali rimedju huwa maħsub biss biex jiġu attakkati żbalji, u/jew ambigwitajiet fid-dokument tas-sejħa jew inkella speċifikazzjonijiet diskriminatorji, li f'dan il-każ, ma jeżistux.

37. Il-Qorti wara li qieset dan kollu, titlaq billi tosserva li b'din il-

proċedura, il-kumpanija appellanti Martin Grima Limited qiegħda tfittex li tattakka wħud mill-kriteriji tekniċi li jissem mew fid-dokument tas-sejħa inkwistjoni, għar-raġuni li hija qiegħda tqis li dawn għandhom l-effett li joħonqu l-kompetizzjoni ħielsa, bi ksur ta' **Regolament 39(3) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku**.

38. Dan ir-Regolament, li fuqu l-kumpanija appellanti qiegħda ssejjes l-azzjoni tagħha, jaqra kif ġej:

«Id-disinn tal-akkwist pubbliku ma għandux isir bl-intenzjoni li jeskludi mill-kamp tiegħu ta' applikazzjoni dawn ir-regolamenti jew li b'mod artifiċjali jnaqqas il-kompetizzjoni. Il-kompetizzjoni titqies li giet imnaqqa b'mod artifiċjali meta d-disinn tal-akkwist pubbliku jsir bl-intenzjoni li jiffavorixxi b'mod inġustifikat jew ikun ta' żvantaġġ għal ċerti operaturi ekonomiċi»

39. Kif qiegħed jingħad sewwa mill-kumpanija appellanti, fis-sentenza ta' **Krypton Chemists Limited v. Central Procurement and Supplies Unit** (deċiża fil-15 ta' Frar, 2024), din il-Qorti kif impoġġija differenti, diġà kellha l-opportunità li tfigher f'ċertu dettall il-mod ta' kif għandu jinftehem dan ir-Regolament.

40. B'mod partikolari, f'dik is-sentenza il-Qorti għamlitha ċara li **Regolament 39(3)**, m'għandux jinftehem f'sens dejjaq u qieset li: *«biex jintwera li l-kompetizzjoni tkun giet imnaqqa b'mod artifiċjali, l-operatur ekonomiku m'għandux il-piż fuq spallejh li jipprova bilfors li l-awtorità kontraenti mxiet b'mod diżonest jew qarrieqi biex tagħti vantaġġ lill-*

oblatur ekonomiku jew biex tiżvantaġġa lill-oblaturi ekonomiċi oħrajn. Lanqas m'hemm bżonn li jiġi ppruvat li l-awtorità kontraenti tkun ikkonfessat bil-moħbi ma' xi oblaturi ekonomiċi jew inkella tkun daħlet f'xi sura ta' kollużjoni magħhom.»

41. Fl-istess sentenza, il-Qorti żiedet li: *«mill-mod ta' kif taraha din il-Qorti, l-intenzjoni li tnaqqas il-kompetizzjoni b'mod artifiċjali fir-**Regolament 39(3)** għandha tiġi interpretata fis-sens li meta wieħed janalizza l-kriterji tas-sejha wieħed isib li dawn il-kriterji jkunu ġew introdotti fis-sejha mhux biex ikun hemm kompetizzjoni miftuħa li titħalla tiegħu l-kors naturali tagħha, iżda dawn il-kriterji jkunu ġew introdotti biex il-kompetizzjoni tiġi mnaqqsa b'mod inġustifikat ħalli b'hekk ikun hemm inqas operaturi ekonomiċi li jieħdu sehem fis-sejha. Dan kollu jrid jiġi interpretat fl-isfond tal-prinċipju generali li l-awtoritajiet kontraenti għandhom joħolqu aċċess ugwali għall-offerenti, kif ukoll illi jagħmlu trasparenti l-proċess tal-akkwist.»* (l-enfasi huwa ta' din il-Qorti).

42. Dawn l-istess prinċipji, li ġustament mhumex qegħdin jiġu ikkontestati mill-appellati, ġew imħaddna f'sentenza oħra li ngħatat ukoll mill-Qorti tal-Appell, fil-proċeduri fl-ismijiet ta' **Medina Healthcare Limited v. Central Procurement and Supplies Unit** (deċiża fl-24 ta' Ġunju, 2024). Hawnhekk, il-Qorti tal-Appell filwaqt li tenniet dak li ngħad fil-każ ta' **Krypton**, fissret li l-prova tad-diżonestà jew qerq min-naħa tal-

awtorità kontraenti mhijiex meħtieġa: *«għax il-fatt li l-kondizzjonijiet tas-sejha ma jservu għal xejn iżjed ħlief illi jagħtu vantaġġ lil parti u żvantaġġ lil parti oħra jkun prova biżżejjed tal-intenzjoni anti-kompetitiva.»*

43. F'dan il-każ tal-aħħar, il-Qorti tal-Appell, kompliet tibni fuq dak li ngħad fil-każ ta' **Krypton** u filwaqt li qrat **Regolament 39(3)** fil-kuntest ta' **Regolament 53(6)** tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku,¹ fissret li: *«il-fatt waħdu li l-kondizzjonijiet tas-sejha jistgħu jnaqqsu l-kompetizzjoni mhux biżżejjed biex il-kondizzjoniet tas-sejha jitqiesu bi ksur tar-reg. 39(3).»* Fid-dawl ta' dan, il-Qorti kkonkludiet li: *«għalkemm huwa minnu illi l-prova tal-intenzjoni soġġettivament dizonesta mhix meħtieġa, għax jista' jirriżulta oġġettivament illi l-kondizzjonijiet tas-sejha ma seta' kellhom ebda għan ieħor, madankollu l-effett anti-kompetitiv, għalkemm jista' joħloq prova prima facie ta' intenzjoni projbita, madankollu huwa biss wieħed mill-fatturi li għandhom jitqiesu, u prova tal-intenzjoni anti-kompetitiva tixxejjen jekk jintwera illi l-kondizzjoni daħħlet b'għan legittimu.»*

44. Din il-Qorti taqbel għalkollox ma' dawn il-prinċipji, u f'dan il-qafas tqis li huma tnejn l-elementi li tiddependi fuqhom l-azzjoni tal-lum. Dak tal-ewwel huwa dwar jekk il-kundizzjonijiet tas-sejha inkwistjoni jkunux

¹ **Regolament 53(6)** jaqra hekk: *«L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għandhom joffru aċċess ugwali tal-operaturi ekonomiċi għall-proċedura ta' akkwist u ma għandux ikollhom l-effett li joħolqu xkiel mingħajr ġustifikazzjoni għall-ftuħ tal-akkwist pubbliku għall-kompetizzjoni.»*

tabilhaqq ġabu magħhom l-effett li jnaqqsu l-kompetizzjoni. It-tieni wieħed huwa mbagħad jekk dawk l-istess kundizzjonijiet, ikunux iddaħħlu fis-sejha bla ġustifikazzjoni, u sewwasew mingħajr għan leġittimu warajhom.

45. Fil-prattika dan ifisser li, fl-ewwel lok, l-operatur ekonomiku li jkun qiegħed jilmenta minn ċertu kundizzjonijiet tekniċi li jqis li għandhom effett anti-kompetittiv, għandu qabelxejn jipprova li dawk il-kundizzjonijiet tassew ifixklu l-kompetizzjoni ħielsa. Jekk din il-prova tingiebb, ikun imbagħad jaqa' fuq spallejn l-awtorità kontraenti li tipprova li hija tkun daħħlet dawk l-istess kundizzjonijiet għal raġunijiet leġittimi u bi tharis tal-prinċipji li jsawwru l-liġi dwar ix-xiri pubbliku.

46. Issa minn titwila lejn id-deċiżjoni appellata, jidher biċ-ċar li sabiex wasal għall-konklużjonijiet tiegħu, il-Bord ta' Reviżjoni dwar Kuntratti Pubbliċi ma mexiex ma' dawn il-prinċipji. Mod ieħor, il-Bord qies ħażin li għall-għanijiet ta' azzjoni bħal dik tal-lum, il-kumpanija appellanti kellha bilfors tipprova li: « (i) *That the Contracting Authority had the intention of excluding it from the scope of these Regulations*», u (ii) «*That the design was aimed at narrowing competition by unduly favouring or disadvantaging certain economic operators.*» (ara paragrafi 'g' u 'k' tad-deċiżjoni appellata).

47. Għar-raġunijiet kollha li għadhom kif jingħataw, din il-Qorti ma taqbilx ma' dan ir-raġunament tal-Bord, u fuq hekk biss jidhrilha li l-kumpanija appellanti għandha tassew raġun fl-ilment tagħha li l-Bord sejjes il-konklużjonijiet tiegħu fuq konsiderazzjonijiet li mhumiex rilevanti.

48. B'daqshekk ma jfissirx però li l-appell tal-kumpanija appellanti huwa mistħoqq, u f'ċirkostanzi bħal dawn il-Qorti jeħtiġilha tqis mill-ġdid jekk bil-kriterji tekniċi inkwistjoni, l-awtorità kontraenti hijiex qiegħda xxekkel il-kompetizzjoni hielsa b'mod ingustifikat u sewwasew bi ksur ta' **Regolament 39(3) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku.**

49. Kif ingħad, l-ewwel element li jrid jiġi mistħarreġ huwa dwar jekk il-kundizzjonijiet tekniċi li qiegħda tilmenta dwarhom Martin Grima Limited humiex qiegħdin oġġettivament iwasslu biex inaqqsu l-kompetizzjoni.

50. Dwar dan, il-Qorti titlaq billi tosserva li b'kollox huma erba' l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi li qiegħda tilmenta dwarhom il-kumpanija appellanti. Dawn huma dwar: (i) il-wisa' tal-vettura, li ma jistax ikun iktar minn 1200mm; (ii) it-tul tal-vettura, li ma jistax ikun iktar minn 4100mm; (iii) id-distanza minn rota għal oħra (*wheelbase*), li ma tistax tkun iktar minn 1850mm; u (iv) t-*turning circle*, li ma jistax ikun iktar minn 6.5 metri *curb to curb*.

51. Skont il-kumpanija appellanti dawn il-kriterji huma restrittivi żżejjed, speċjalment meta mqabbla ma' dak li ntalab mill-istess Diviżjoni f'żewġ sejħiet għall-offerti preċedenti, li wkoll kienu dwar ix-xiri ta' vetturi kumpatti li jnaddfu t-toroq.

52. Pereżempju, b'differenza għal din is-sejħa, fis-sejħa għall-offerti CT 2407/23 li kienet iġġib l-isem ta' «*Tender for the Supply, Delivery and Commissioning of Brand-New Fully Electric Compact-Sized Road Sweepers for the Cleansing and Maintenance Division*», id-Diviżjoni appellata kienet talbet li l-vetturi ma kellhomx ikunu usa minn 1300mm u itwal minn 4500mm (bl-aċċessorji tat-tindif inklużi). Barra minn hekk, fis-sejħa CT 2407/23 id-Diviżjoni appellata ma kienet imponiet l-ebda speċifikazzjonijiet minimi dwar it-*turning circle* u d-distanza massima tal-*wheelbase*.

53. Fil-prattika dan ifisser li fis-sejħa għall-offerti inkwistjoni, il-wisa' massimu permissibbli tal-vetturi tnaqqas b'10 ċentimetri, filwaqt li t-tul tnaqqas b'40 ċentimetru, però din id-darba ma jinkludix l-aċċessorji ta' mal-vettura. Ždiedu wkoll il-kriterji tat-*turning circle* u l-*wheelbase*.

54. Dawn id-differenzi fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi dwar il-qisien mhumex qegħdin jiġu meruti u fil-fatt, fit-tweġiba għall-ittra tal-oġġezzjoni tal-kumpanija appellanti, id-Diviżjoni appellata stqarret li: «**The**

Cleansing and Maintenance Division confirms that the dimensions and specifications indicated by the applicant in his appeal application are as stated in the respective tender documents.» (silta meħuda minn paragrafu 3.1, tal-ittra tat-22 ta' Lulju, 2024, f'paġna 41 tal-atti tal-appell).

55. Il-fatt li, f'din is-sejħa, il-kriterji tekniċi inkwistjoni huma iktar restrittivi minn dawk li ntalbu fis-sejħa għall-offerti bin-numru CT 2407/23 huwa għalhekk ippruvat. L-istess però ma jistax jingħad dwar il-kriterji tas-sejħa bin-numru CT3039/23, li l-Qorti m'għandhiex informazzjoni speċifika dwarhom.

56. Mix-xhieda ta' Carl Grima, li huwa wieħed mid-diretturi tal-kumpanija appellanti, kompli mbagħad joħroġ li t-tnaqqis relattivament ċkejken fid-daqs mitlub tal-vetturi bejn din is-sejħa u dik bin-numru CT 2407/23, wassal biex kellu impatt kbir fuq Martin Grima Limited, għaliex din id-darba hija ma setgħetx tikkompeti iktar fis-sejħa bil-vetturi tad-ditta *Jungo*. L-istess xhud stqarr, li minn tiftix li għamel «*kullimkien*», sabiex jipprova jsib magna li tissodisfa l-kriterji tekniċi kollha mitluba mill-awtorità kontraenti, irriżultalu li fil-prattika, hija biss id-ditta *Boschung* li timmanifattura mudell li jissodisfa l-kriterji tekniċi kollha ta' din is-sejħa.

57. Issa għalkemm id-Dipartiment u d-Div iżjoni appellati mhumie x

jaqblu ma' dan, u qegħdin jišqu li x-xhieda ta' Carl Grima ġiet meruta bix-xhieda tal-Inġinier Margaret Zammit, li kienet waħda minn dawk responsabbli mit-tfassil tal-kriterji tekniċi tas-sejha inkwistjoni, din il-Qorti jidhrilha, li fil-verità, ix-xhieda ta' Zammit, issaħħaħ u mhux twaqqqa' l-ilmenti tal-kumpanija appellanti.

58. Kemm hu hekk, għall-mistoqsija dwar jekk hija wettqitx xi *market research* fuq x'makkinarju disponibbli hemm fis-suq li jissodisfa l-kriterji tekniċi kollha tas-sejha, Zammit wieġbet bla tlaqliq li: ***«issa l-market research sar, ovjament dan mhuwiex karożzi hawn hekk qed nitkellmu, mhux ser issib 20 supplier differenti. Mhux ser issib 20 ditta. Ser issib 2 l-iktar l-iktar 3. Issa aħna sibna tnejn li kienu jissodisfaw il-kriterji perfettament. Kien hemm makkinarju ieħor iva li jissodisfa l-kriterju tal-qies imma mbagħad ma kienx jissodisfa affarijiet oħrajn. Però tnejn li jissodisfaw il-kriterji kompletament għandna f'idejna.»*** (silta meħuda minn paġna 4 tat-traskrizzjoni ta' xhieda tal-Inġinier Margaret Zammit).

59. Fil-fehma tal-Qorti, din is-silta mix-xhieda ta' Zammit titkellem waħdeha, u għalkemm huwa minnu li Zammit qalet li hemm żewġ ditti u mhux waħda li jimmanifatturaw mudell li jissodisfa l-kriterji tekniċi kollha kif mitluba f'din is-sejha, jibqa' xorta waħda l-fatt li l-kumpanija appellanti rnexxielha turi li huma ftit wisq il-mudelli li hemm fis-suq li jħarsu l-kriterji

teknici kollha hekk kif imfassla mill-awtorità kontraenti.

60. Fuq kollox il-kumpanija appellanti rnexxielha wkoll turi li t-tnaqqis relattivament żgħir fit-tul u fil-wisa' li qiegħda tilmenta dwaru, wassal biex hija tassew ma tistax tikkompeti iktar fis-sejha bil-vettura tad-ditta *Jungo*. Dan għaliex mil-letteratura teknika li tressqet flimkien mal-ittra tal-oġġezzjoni tagħha (fuq id-dahar ta' paġna 19 tal-atti tal-appell), jirriżulta li l-wisa' ta' tali vettura huwa ta' 1300mm, filwaqt li t-tul tagħha, inkluż bl-aċċessorji ta' magħha huwa ta' 4500mm.

61. Jiġi b'hekk li għal differenza marginali ta' 10cm fil-wisa' u 40cm fit-tul, l-awtorità kontraenti qatgħet barra l-possibbiltà li jkun hemm minn tal-inqas mudell ta' ditta oħra li jista' jissodisfa l-kriterji tekniċi, u li possibbilment setgħet tintefa' offerta bih.

62. Issa għalkemm din il-Qorti tifhem u tapprezza li meta ġiet biex tfassal il-kriterji tekniċi inkwistjoni, l-awtorità kontraenti kellha bilfors tiegħaf x'imkien, fl-istess waqt il-Qorti jidhrilha li l-qtugħ barra tal-possibbiltà li jkun hemm mudell ieħor li jista' jissodisfa l-kriterji tekniċi tas-sejha, għal differenzi relattivament żgħar fid-daqs, u f'kuntest fejn mir-riċerka tagħha stess irriżulta li huma f'tit ħafna l-mudelli disponibbli fis-suq li jissodisfaw il-kriterji kollha tas-sejha hekk kif imfassla minnha, tassew wassal biex oġġettivament naqqas il-kompetizzjoni li possibbilment seta' jkun hemm

għal din is-sejha.

63. L-ewwel element huwa għalhekk sodisfatt, u f'ċirkostanzi bħal dawn il-Qorti jeħtiġilha tgħaddi biex tistħarregġ jekk dan it-tnaqqis tal-kompetizzjoni sarx għal raġunijiet leġittimi u sewwasew bi tħaris tal-prinċipji li jsawwru l-liġi dwar ix-xiri pubbliku.

64. Qajla għandu jkun hemm xi dubju li fost l-iprem prinċipji li fuqhom tistrieħ il-liġi dwar ix-xiri pubbliku hemm dawk tat-trasparenza, tat-trattament indaqs tal-offerenti, u tal-proporzjonalità (ara f'dan is-sens paragrafu 21 tas-sentenza **Assitur Srl v. Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Milano (C-538/07)**, mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fid-19 ta' Mejju, 2009).

65. Dwar kif għandhom jitharsu dawn il-prinċipji fl-istadju tat-tfassil tad-dokument tas-sejha, fis-sentenza ta' **Krypton** ingħad hekk:

«31. Il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea tišhaq li l-prinċipju ta' proporzjonalità jfisser li awtorità kontraenti għandha l-obbligu li ssib bilanċ bejn il-ħtieġa li jiġi żgurat li tiġi pprovduta garanzija ta' eżekuzzjoni xierqa għall-kuntratt u l-interessi ta' operaturi ekonomiċi potenzjali li jixtiequ jipparteċipaw f'offerta.

32. Fil-fatt fis-sentenza tat-23 ta' Diċembru, 2009, fl-ismijiet Serrantoni Srl u Consorzio stabile edili Srl v. Comune di Milano (C-376/08), il-Qorti tal-Ġustizzja ddikjarat li sabiex jiġu mħarsa u jintlaħqu l-miri tat-trattament indaqs u tat-trasparenza hemm bżonn li f'sejha għall-offerti tiġi żgurata l-ikbar parteċipazzjoni ta' offerenti possibbli. Barra minn hekk, l-awtorità kontraenti għandha tosserva l-prinċipju ta' proporzjonalità meta tkun qiegħda tiddetermina liema operaturi ekonomiċi ma jistgħux jipparteċipaw fil-proċeduri.»

66. Bi tħaddim ta' dawn il-prinċipji għall-fatti li jirriżultaw mill-atti, il-Qorti titlaq billi tqis li għalkemm huwa għalkollox leġittimu li jiddaħħlu qisien massimi dwar id-daqs tal-makkinarju li d-Diviżjoni appellata qiegħda tfittex li tixtri, fl-istess waqt, din kellha toqgħod b'seba' għajnejn li ssib bilanċ bejn il-funzjonalità ta' dak il-makkinarju u l-ħtiġijiet tal-kompetizzjoni, biex b'hekk tiżgura li kemm jista' jkun tircievi l-ikbar ammont possibbli ta' offerti.

67. Issa filwaqt li hija ħaġa tajba li d-Diviżjoni appellata qiegħda tipprova tixtri makkinarju li tkun tista' tużah f'ħafna postijiet differenti biex b'hekk tikseb l-aħjar utilità minnu, mill-banda 'l oħra, il-Qorti jidhrilha li għal differenza fil-wisa' ta' 10 cm u 40cm fit-tul, id-Diviżjoni appellata, kellha tiġġustifika b'ċertu saħħa għalfejn hija għażlet l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi inkwistjoni, u dan meta hija kienet taf li b'tali speċifikazzjonijiet kienet qiegħda tillimita ħafna l-kompetizzjoni, tant li qatgħet barra l-possibbiltà li tircievi offerta b'makkinarju ta' ditta oħra, mill-ftit makkinarju li huwa disponibbli fis-suq.

68. Fuq kollox, id-Diviżjoni appellata kellha wkoll id-dmir li ssostni d-deċiżjoni tagħha bi provi b'saħħithom, għaliex minn kif rajna iktar kmieni, ftit tax-xhur qabel ma' ħarġet din is-sejħa, hija kienet diġà ħarġet sejħa oħra bl-isem ta' «CT 2407/23 - Tender for the Supply, Delivery and Commissioning of Brand-New Fully Electric Compact-Sized Road

Sweepers for the Cleansing and Maintenance Division», li fiha aċċettat li tixtri makkinarju li mhuwiex iktar wiesgħa minn 1300mm (li jiġi 10cm iktar minn dak mitlub f'din is-sejħa), u mhux itwal minn 4500mm (li jiġi 40cm iktar minn dak mitlub f'din is-sejħa), kif ukoll ma imponiet l-ebda restrizzjonijiet dwar id-distanza fil-wheelbase u t-turning circle.

69. Għalkemm huwa minnu li s-sejħa għall-offerti bin-numru ta' riferenza CT2407/23 kienet dwar ix-xiri ta' *street sweepers*, filwaqt li din is-sejħa hija għax-xiri ta' *multifunctional street washers*, jibqa' xorta' waħda l-fatt li l-għan aħħari wara dawn iż-żewġ sejħiet huwa prattikament l-istess, u sewwasew għax-xiri ta' vetturi elettriċi ta' daqs kumpatt, sabiex jintużaw għat-tindif tat-toroq.

70. Il-Qorti wkoll tqis li minkejja fit-tweġiba għall-appell id-Divizjoni appellata qiegħda tenfasizza li b'differenza għas-sejħa għall-offerti bin-numru CT2407/23, b'din is-sejħa, hija qiegħda tfittex li tixtri makkinarju li jista' jintuża «*kullimkien, inkluż postijiet fejn hemm toroq u sqaqien doġoq kif ukoll promenades u bankini*», madankollu, meta hija ġiet biex tfassal id-dokument tas-sejħa, hija ma semmiet xejn minn dan, u semplicement kitbet li:

«The scope of this tender is for the supply, delivery, commissioning, training and after sales proposal of five (5) brand new fully electric multifunctional compact-sized street washers to the Cleansing and Maintenance Division, within the Ministry for Tourism. The vehicles are to be delivered within ten (10) weeks from date of last signature of contract agreement by the last party and shall satisfy all requirements detailed hereunder. A forty-eight (48) month

maintenance agreement shall commence following provisional acceptance» (silta meħuda mit-tielet taqsima tad-dokument tas-sejħa fuq id-dahar ta' paġna 51 tal-atti tal-appell).

71. Fil-fehma tal-Qorti dan juri li l-iskop ta' din is-sejħa huwa wieħed ġenerali bħalma jidher li kien b'rabta mas-sejħa għall-offerti bin-numru CT2407/23, u ġaladarba li f'dik is-sejħa, id-Div iżjoni tat-Tindif kienet kuntenta b'ċerta qisien li diġà kienu relattivament kumpatti, juri li hija ma kellhiex għalxiex tkompli ċċekken il-limiti dwar il-qisien tal-makkinarju tat-tindif, bi ħsara għall-kompetizzjoni ħielsa.

72. Sa fejn imbagħad għandha x'taqsam ix-xhieda tal-Inġinier Zammit, il-Qorti tosserva li għalkemm din verament stqarret li l-kriterji tekniċi inkwistjoni tfaslu b'tali mod sabiex jaqdu l-ħtiġijiet tad-Div iżjoni, fosthom dawk sabiex l-inġenji jkunu jistgħu jitilgħu fuq bankini u jintużaw anke fi spazji ristretti bħalma nsibu f'żoni turistiċi bħall-Imdina u l-Kottonera, madankollu, hija naqset għalkollox milli tagħti xi eżempji konkreti ta' xi toroq, sqaqien, jew inkella bankini ta' *promenades* partikolari, li fihom il-wisa' ta' 1200mm minflok dik ta' 1300mm, u t-tul ta' 4100mm minflok dak ta' 4500mm, sejjer ikun qiegħed jagħmel xi differenza fil-prattika, bejn jekk il-makkinarju tat-tindif ikunx jista' jintuża jew le.

73. Il-Qorti qiegħda tqis dan, għaliex jidhrilha li d-differenza ta' 10cm fil-wisa' u ta' 40cm fit-tul, hija pjuttost żgħira, u f'termini prattiċi, jekk l-

ambjent ikun ristrett għall-vettura b'daqs ta' 1300mm x 4500mm, daqshekk ieħor li jibqa' ristrett għall-vettura b'qisien kemxejn iżgħar ta' 1200mm x 4100mm. Naturalment, kien jaqa' fuq spallejn id-Diviżjoni u d-Dipartiment appellati li juru mod ieħor, permezz tal-provi konkreti.

74. Bl-istess mod u għall-istess raġunijiet, kien jaqa' fuq spallejn l-appellati li jsostnu bil-provi r-raġunijiet li taw fit-tweġiba għall-ittra ta' oġġezzjoni tal-appellanti, dwar l-introduzzjoni tal-kriterji tad-distanza massima fil-*wheelbase* u tat-*turning circle*. Bla tlaqliq jingħad li l-appellati m'għamlu xejn minn dan, għaliex minkejja li fit-tweġiba għall-ittra ta' oġġezzjoni ta' quddiem il-Bord taw bosta raġunijiet għalfejn daħħlu dawn iż-żewġ kriterji (ara paragrafi 3.2(iii) u 3.2 (iv) fuq id-dahar ta' paġna 41 u f'paġna 42 tal-atti tal-appell), meta mbagħad ġew għas-smiġħ ta' quddiem il-Bord, huma naqsu għalkollox milli jsostnu tali sottomissjonijiet jew permezz tax-xhieda tal-Inġinier Zammit, jew inkella b'mezzi probatorji oħrajn.

75. Tħares minn fejn tħares, il-Qorti jidhrilha li l-appellati ma seħħilhomx juru li b'żieda ta' ftit ċentimetri fid-daqs tal-inġenji tat-tindif, id-Diviżjoni appellata sejra tkun qiegħda ttitlef mill-funzjonalità tal-makkinarju li hija qiegħda timmira li tikseb permezz ta' din is-sejha għall-offerti.

76. Kemm fid-dawl ta' dan, kif ukoll fil-kuntest tal-fatt li l-kriterji tekniċi

inkwistjoni kellhom l-effett li jnaqqsu l-kompetizzjoni, il-Qorti jidhrilha li l-appellati ma rnexxilhomx jiġġustifikaw b'suċċess ir-raġuni għalfejn għażlu li jdejqu iktar l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi dwar il-qies tal-vetturi mitluba minnhom, meta mqabbla mas-sejha għall-offerti bin-numru CT2407/23.

77. L-appell ta' Martin Grima Limited huwa għalhekk misthoqq, u sejjer ikun qiegħed jiġi milqugħ.

78. Naturalment, għaladarba l-Qorti għadha kif issib li l-kumpanija appellanti kellha raġun fl-ilment tagħha li ressqet quddiem il-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi, mela allura l-konsegwenza loġika għandha tkun li l-kumpanija appellanti bħala l-parti rebbieha jisthoqqilha tiġbor lura d-depożitu illi ħallset biex setgħet tressaq dak l-ilment.

79. Il-Qorti ttemm din is-sentenza billi tosserva li bħalissa l-Bord jidher li qiegħed iħaddem prassi fis-sens li x-xhieda li tinstema' quddiemu qiegħda tiġi traskritta biss, jekk kemm-il darba ssir talba għal dan minn waħda mill-partijiet, u bi ħlas ta' €4 għal kull paġna. Din il-prassi wasslet biex l-inkartament ta' dawn il-proċeduri ma kienx jinkludi fih it-traskrizzjonijiet tax-xhieda ta' Carl Grima u tal-Inġinier Margaret Zammit. Kien biss fuq l-inizjattiva tal-Qorti li dawn it-traskrizzjonijiet saru, u l-Qorti eventwalment setgħet tieħu qies tagħhom.

80. Din il-Qorti jidhrilha li l-prassi msemmija ma tirriflettix dak li huwa mitlub mil-liġi f'**Regolament 92(3) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku**,² u għaldaqstant tistenna lill-Bord sabiex jiżgura li t-traskrizzjonijiet tax-xhieda jkunu dejjem fl-atti tal-proċeduri, u dan irrispettivament minn jekk issirx talba għat-traskrizzjoni tax-xhieda minn xi waħda mill-partijiet.

81. Bilkemm għandu għalfejn jingħad li bħala Qorti ta' Reviżjoni din il-Qorti ma tkunx semgħet b'widnejha x-xhieda li jkunu nstemgħu quddiem il-Bord, u għalhekk l-inklużjoni tat-traskrizzjonijiet tax-xhieda fl-inkaratament li jintbagħat lil din il-Qorti mill-Bord, huwa dejjem essenzjali sabiex il-Qorti tkun tista' tasal għad-deċiżjoni tagħha — hekk kif fil-fatt kienu t-traskrizzjonijiet tax-xhieda ta' Carl Grima u tal-Inġinier Zammit għal dan il-każ.

Deċiżjoni

Għaldaqstant għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda **tilqa'** l-appell ta' Martin Grima Limited u filwaqt li tħassar id-deċiżjoni tal-Bord ta' Reviżjoni dwar Kuntratti Pubbliċi ta' nhar il-5 ta' Diċembru, 2024, tiddikjara li l-kriterji stipulati fi klawnsoli 1.3 u 1.4 tas-sejha għall-offerti CT2175/24 huma ristrettivi u għandhom l-effett li jnaqqsu l-kompetizzjoni hielsa bi ksur ta'

² **Regolament 92(3)** jitlob li: «*[i]x-xiehda kollha li tingħata minn xhud li jidher quddiem il-Bord ta' Reviżjoni għandha tiġi traskritta u titqiegħed bil-miktub fl-atti tal-proċedimenti.*»

Regolament 39(3) tar-Regolamenti dwar l-Akkwist Pubbliku, u għalhekk tordna lill-awtorità kontraenti sabiex tiegħu f'isieb li tiddel il-kriterji tekniċi stipulati fi klawkoli 1.3 u 1.4 tas-sejha għall-offerti CT2175/24 sabiex ma jkunux iktar ristrettivi minn dawk stipulati fis-sejha għall-offerti bin-numru CT2407/23.

Tordna wkoll illi d-depożitu m'hallas minn Martin Grima Limited sabiex setgħet tressaq l-ilment tagħha quddiem il-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi għandu jintraddilha lura.

L-ispejjeż ta' din il-proċedura għandhom jithallsu kollha mid-Dipartiment tal-Kuntratti u d-Divizjoni tat-Tindif u Manutenzjoni appellati.

Fl-aħħar nett il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza għandha tiġi notifikata lis-Segretarju tal-Bord ta' Revizjoni dwar Kuntratti Pubbliċi, u dan sabiex jiegħu qies ta' dak li ngħad f'paragrafi 79 sa 81 ta' din l-istess sentenza.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Robert G. Mangion
Imħallef

Grazio Mercieca
Imħallef

Deputat Reġistratur
da